

Dr. Kószó István meghalt

(A Délmagyarország munkatársától.) Dr. Kószó István nyugalmazott belügyi államtitkár, szegedi közjegyző, csütörtök délelőtt 71 éves korában hosszas szenvedés után meghalt.

Hatalmas

Közéleti szereplési

jelent az élete, amelyet már egészen ifjú korában a függetlenségi eszmének jegyeztet el. Körülbelül úgy lehet megállapítani a rangsora, hogy kezdetben volt Babó Emil, utána Polczner Jenő következett, aztán Kószó István, majd Becsey Károly. Kószó szárnysegéde volt még a tragikus életű Babónak, ügyvédjelöltje, bizalmasa és jó barátja egyaránt s mikor annak le kellett mondania a tanyai mandátumáról, épp olyan farsadhatatlan lelkesedéssel állt Polczner Jenő mellé, szolgálván az érdekeit, a mindennél többre tartott pártot. Pedig akkor már olyan népszerű volt Kószó a tanyán, hogy vakon esküdtek a nevére s akár milyen furcsának tessék ma, volt idő vagy három évtized előtt, hogy a közigazgatás ugynevezett politikai fertályában meglehetősen kényelmetlenséget jelentett Kószó István neve.

Politikára — legalább nyíltan — a közigazgatásban a törvényhatóságok köriratainak tárgyalása alkalmával kerül a sor s itt lángolt fel akár hányszor a szenvedély, amely megnyilatkozott önálló indítványok formájában is, amikor egy-egy függetlenségi gondolat Szegedről indult országos körutra. Téma volt elég, akár az önálló nemzeti hadsereg, akár az önálló vámterület került szónyegre a fiókparlamentben.

A nagyszerűen megszervezett és összetartó

Függetlenségi párt

első szónoka — akárcsak a népkörök hazafias ünnepein —, itt is Polczner Jenő volt, aki féltékenykedve ült a trónusán és vigyázott rá, hogy a fák ne nőjjenek az égig. Azonban még mondta hosszú mondatait az átkos közös kormány-ról, mikor egyre türelmetlenebbül kiabálták már Kószó nevét, mint akinek beszédét hallani kíváncsi a közönség.

Hogy micsoda a pártbűség, azt senki olyan tökéletesen nem bizonyította be, mint Kószó István. Volt Szegeden 1902-ben egy lapalapítási terv, komoly tőkével komoly emberek akarták megindítani, Kószó Istvánt ültetve a felelős szerkesztői székbe. Elő volt készítve minden az utolsó betűig, készen az indulásra, ellenzékibb lett volna az újság minden eddigénél. A szerződés aláírása előtt azonban azt mondta Kószó:

— Megkérdezem még Polczner Jenőt, mit szól hozzá?

— Mit szólhatna? Adjon hát az Istennek, hogy lesz a függetlenségért mártnak még egy rendkívül erős orgánuma, viszont olyan politikai vezetője, akinek a személye garancia reá, hogy a legapróbb kisiklás sem történhetik.

Kószó mégis elment Polcznerhez, aki — 1902-öt írunk és képviselőválasztás előtt állunk! — valószínűleg meglepett, hogy mit akarhat az újsággal Kószó, tele volt bizalmatlansággal és azt a példátlan választ adta neki, hogy pártbontásnak tekintje, ha Kószó neve egy függetlenségi lap élére kerül.

Erre aztán Kószó, anélkül, hogy meggyőzni igyekezett volna Polczner a lévedéséről, rémlátásáról, szóvalanul deferált neki, a lapvállalkozástól visszalépett. Nem is lett az újságból semmi, hiszen éppen Kószó neve lett volna az egyszíntes elöljáró főbázisa.

Polczner attól félt, hogy Kószó, akinek pártatlan népszerűségét tapasztalni kellett, maga akar

képviselő

lenni. Pedig dehogy akart! Sok jóbarátja, látva az önzetlen munkásságát, gyakran mondta neki:

— De különös ember vagy te Kószócska, kezded tartod a pártot, te adod a mandátumot, de mindig másnak. Miért nem tartod meg magadnak?

Élnek még a tanuk, akiknek ezt válaszolta:

— En odafentem nem érezném jól magam, az irodámból élek, azt nem hanyagolhatom el. Időm sincs rá, hogy olyan alapos studiumokba kezdjek, amik szükségesek a politikai pályához, ha nem akarja az ember, hogy vidéki szürke fiskálisnak nézzék. A parlamenti szerepléshez nagy alapvető munkásság kell, ott hatalmas erővel folyik a küzdelem, — idehaza elég az én tudásom, de meg is van rá, hogy összetartsam a pártot.

Ez volt a magyarázata, hogy amikor sok körülmény Polczner Jenő nyugállományba helyezését kívánta, megint Kószó István osztotta ki a mandátumot, ezúttal Becsey Károlynak, aki pedig a szónokok sorában, mikor minden jelenlevő kötele volt felszólalni a népkörök ünnepén

hierarchikus sorrendben ő utána következett.

Kelemen Béla is ő előtte lett képviselő, mandátumot csak az Esterházy-kormány idejében váltotta, amikor Kelemennel töltötték be, immár másodszor, a szegedi főispáni széket s a jóbarát humor azt mondta, hogy Kelemennek az esetleges rövid időre biztos helytartóra van szüksége.

Parlamenti felszólalásai szülővárosának szertejében történtek.

A háború utáni időkben az ellenforradalmi mozgalmakban jutott jelentős szerephez, keserves körülmények között — Trianon árán — megérnie politikai fáradsága gyümölcsét, az önálló hadsereget, a közös vámterület végét, a magyar nemzeti bankot, majd

Államtitkár lett

a belügyminisztériumban, közel öt évig. Abban az időben már nagyon mohó lett a közélet, máskor egy egész évszázad nem fogyasztott annyi minisztert és államtitkárt, mint a kurzus idején egy esztendő, — így történt, hogy Kószónak se hallgaltak meg sok szolgálatát s be se várták, hogy a nyugdíjánál jelentős különbséget kivevő teljes öt évet leszolgálja. Szinte az volt a látszat, hogy a hiányzó egy-két héttel takarékoskodni akarnak. A szokásos magyar takarékosági módon, kidobva egy garas megszerzéséért száz pengőt.

Szeged azonban mindig megbecsülte jeles fiát, őt küldte reprezentánsának

a felsőházba.

Kószó erről a megbízatásáról lemondott s hamarosan megkapta a negyedik szegedi közjegyzőségét.

A politikai életben azóta nagyon ritkán szerepelt, nem engedte meg az egészségi állapota. A mindig virágzó erejű, színesességes ember néhány év előtt

beleegyeskedni kezdett,

ideje javát — ha nem is ágyban — pihenéssel kellett töltönie, lassankint áruyeka lett önmagának. Páratlan jó humora elfogyott, habár fel-felcsillant még ebben az időben is a dévajkódó jókedve, amely virágkorának feledhetetlen sok kedélyességére, szíves barátkozó hajlamára, emlékeztetett.

Páratlan cimora, jóbarát, tudott lenni, 76-

Az év első felében 1.400.000 pengővel folyt be kevesebb a város pénztárába, mint amire számítottak

A pénzügyi bizottság ülése

(A Délmagyarország munkatársától.) A pénzügyi bizottság csütörtökön délután 4 órakor ülést tartott dr. Somogyi Szilveszter polgármester elnöklésével. Az ülésen Sallóczy Sándor főszámvéző a költségvetés első félévi eredményeiről tájékoztatta a bizottságot.

Az eredmény nem valami vigasztaló. A főszámvéző jelentéséből kiderült, hogy július 30-ig a város a költségvetés alapján 4.500.000 pengő bevételeire számított, ez a reménység azonban csak 60 százaléka erejéig valósult meg.

A pénzügyi bizottság zárt ajtók mögött tartott üléséről a polgármester a következőket mondotta a Délmagyarország munkatársának:

— A főszámvéző jelentéséből kiderült, hogy

1.400.000 pengővel folyt be kevesebb az év első felében a város pénztárába, mint amennyire be kellett volna folynia, mint amennyire számítottunk. A visszaesés legnagyobb arányú a kereseti adóbevételeknél volt, de lényeges összeggel kevesebb folyt be a közlekedési pótdíjból is, aminek oka kétségtelenül a házberék erős visszaesése volt. Jelentékeny összeg maradt el az előírt földbérjövetelemből és házberjövetelemből is, különösen a házberjövetelemből, mert a város kénytelen volt a lakbereket fokozatosan leszállítani.

Kijelentette a polgármester, hogy a pénzügyi bizottság rövid beszélgetés után tudomásul vette a jelentést és megállapította, hogy ez az eredmény nem is olyan szomorú, mint amilyenne a mai viszonyok között számítani lehetett volna...

Intézkedések a hátralékos földbérlek szigorubb behajtására

A város névre szóló felhívási intéz minden hátralékos bérlőnek

(A Délmagyarország munkatársától.) Megírta a Délmagyarország, hogy a belügyminiszter abban a rendeletében, amellyel jóváhagyta a város múlt évi zárszámadását, a kiállított követelések, köztük elsősorban a földbérhátralékok fokozottabb behajtására utasította a város hatóságát. Ennek a belügyminiszteri rendeletnek azért van jelentősége, mert eddig a szélsőjobb oldali felszavakkal dolgozó politikai ügynökök azzal agították a város földbérlei között, hogy a kormány sem helyesli a város földbérpolitikáját és maga a kormány áll a földbérlek háta mögött. A belügyminiszter rendelete most radikálisan megcáfolja ezt a politikai manipulációt.

A belügyminiszter rendelete alapján a polgármester most utasította a tisztviselőket a hátralékos földbérlek szigorubb behajtására. A tiszt

ügyészség az eredetileg tervezett rőpcédulák helyett névre szóló felhívást küld most minden hátralékos bérlőnek. Figyelmezteti őket azokra a törvényes következményekre amelyekkel a pontatlan fizetés járhat és felszólítja őket, hogy tartsák be a város hatósága által engedélyezett kedvezményes részletfizetés terminusait, mert különben a város kénytelen lesz követelését bírósági úton érvényesíteni, ami feleslegesen szaporítja a hátralékos bérlők költségeit.

Az a pénzügyi feszültség, amely hónapok óta tart már a szegedi városházán, most már nemcsak a földbérlek behajtásának megszorgításában nyilatkozik meg, hanem a lakosság elbírálásában is. Dr. Csonka Miklós tanácsnok néhány lakbérnévelési kérelmet akart ismertetni a csütörtöki tanácsülésen, a polgármester azonban kijelentette

Fürdőruhák

szinben, minőségben és árban utólrhetetlenek

Lampel-Hegyinél

mórkény Istvánnal, a Taschlerekkel töltött esztendői köteteket jelentenek a szegedi humor birodalmában, de lassankint elfogyott minden, ami fenntarthatná az embernek a humor iránt való érzékét.

A télen már csak derűs, tiszta, napsütéses időben merészkedett az uccára, nehéz botosáiban óvatossan csoszogott, a kedvenc kis leánya temetésén sem vehetett részt, otthon siratta a Babicát. A szívét fájlalta, úgy mondta panaszkodva:

— Mintha markolná valaki!

Példátlan volt a családi érzése, a maga személyére szerény és igénytelen, mindent csak az övének s az ő körük volt az egyetlen, ahol jól érezte magát. Régi patriarkális érzésű családfő kívánsága szerint ott kellett minden gyermekének, a fészekrakás után is, laknia a családi házban, az unokák első játszótársa a nagypapa legyen.

Örvegyén, Szabó Etelekán kívül György fia, Ilus leánya, két veje: vitéz Csonkegy Geyza és dr. Lukánp Miklós, öt unokája s kiterjedt rokonság gyászolja.

A temetés

Dr. Kószó István holttestét csütörtökön este ki szállították a felsővárosi Dugonics-temető halottasházába, ahol felravatolták. Innen temetik szombat délután.

Kószó halálának híre percek alatt elterjedt az egész városban. A gyászt még déli egy órakor bejelentették dr. Somogyi Szilveszter polgármesternek, aki azonnal intézkedett, hogy felhuzzák a város háza tornyára a fekete zászlót és a gyász jeléül kondítsák meg a város háza harangjait. Ez a harangzás tudatta a város lakosságával, hogy dr. Kószó Istvánt hosszú szenvedéseitől megszabadította a halál.